

Vergaderjaar 2022–2023

29 325

Maatschappelijke Opvang

32 847

Integrale visie op de woningmarkt

Nr. 139

**BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN VOLKSGEZONDHEID,
WELZIJN EN SPORT EN DE MINISTERS VOOR ARMOEDEBELEID,
PARTICIPATIE EN PENSIOENEN EN VOOR VOLKSHUISVESTING
EN RUIMTELIJKE ORDENING**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 december 2022

Ieder mens heeft recht op een veilige en betaalbare plek om te wonen. Ons land telt een te groot aantal dakloze mensen, die deze basis van een eigen thuis niet hebben. Terwijl juist voor dakloze mensen een eigen thuis het beste startpunt is voor het werken aan herstel en het opbouwen van een toekomst.

Met gevoel van urgentie presenteren we daarom het **Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst Een Thuis**. Dit plan geeft invulling aan de ambitie om dakloosheid eind 2030 te beëindigen, waaraan Nederland zich heeft gecommitteerd door het ondertekenen van de Lissabon Verklaring.¹

In onze brief van 2 juni 2022 (Kamerstukken 29 325 en 32 847, nr. 134) is uw Kamer geïnformeerd over de uitgangspunten van de nieuwe aanpak dakloosheid: preventie en wonen eerst. Het structureel terugdringen van dakloosheid vraagt om een fundamenteel andere kijk op de aanpak van dakloosheid, een paradigmaverschuiving. Het betekent dat beleid niet is gericht op maatschappelijke opvang, maar dat veel steviger wordt ingezet op het voorkomen dat mensen dakloos raken, én een veel nadrukkelijker focus op wonen. Dat vraagt veel van alle partijen. Het *Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst Een Thuis*, werkt uit hoe we daar komen. In dit actieplan staan voorkomen van dakloosheid en het behouden van een thuis of het zo snel mogelijk krijgen van een nieuw stabiel thuis centraal.

¹ Zie: 20210619_bb – Lisbon Declaration on the European Platform on Combatting HomelessnessFINAL (9).pdf.

Aanpak en doelstellingen

We weten dat de aanpak van dakloosheid het meest succesvol is wanneer rigoureuze keuzes worden gemaakt in het denken over dakloosheid. Daarom zijn voor dit plan zes leidende principes geformuleerd op basis van het gedachtegoed van de wetenschappelijk onderbouwde methode Housing First² en adviezen zoals die van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving (RVS)³ en de commissie Dannenberg⁴. De leidende principes zijn nodig als kompas om de komende jaren het beleid aan te toetsen en de koers goed met elkaar vast te houden teneinde de ambitie te behalen:

1. Dakloosheid voorkomen is altijd beter dan opvang of herhuisvesting;
2. Huisvesting is een mensenrecht;
3. Respect voor keuze en eigen regie van mensen;
4. Scheiden van wonen en zorg;
5. Ondersteuning is gericht op herstel;
6. Ondersteuning is flexibel en op maat.

Mede op basis van de leidende principes worden in het Actieplan de volgende zes actielijnen uitgewerkt:

1. Versterken bestaanszekerheid: borgen van het bestaansminimum;
2. Preventie: dakloosheid wordt te allen tijde voorkomen;
3. Wonen Eerst: iedereen een stabiele woonplek met ondersteuning op maat;
4. Versterken van de uitvoeringspraktijk: regie op alle leefgebieden, snelheid en de menselijke maat centraal;
5. Beleid wordt gemaakt, uitgevoerd en getoetst met mensen met ervaringskennis;
6. Aandacht voor jongeren, LHBTIQ+ en dakloze EU-burgers.

Onderdeel van het plan is ook het laten uitvoeren van een onderzoek naar de voortgang van de aanpak van dakloosheid, inclusief (financiële) middelen, en de daaraan gekoppelde doelstelling uit de Lissabondeclaratie om in 2030 het aantal dakloze mensen tot nul te reduceren. Hiermee wordt invulling gegeven aan de motie van het lid Westerveld.⁵ Dit onderzoek kan worden benut als tussentijdse evaluatie om de voortgang op het behalen van de doelstellingen in dit plan te evalueren en indien nodig bij te sturen.

De afgelopen maanden is samen met alle partijen uit het veld en mensen met ervaringskennis hard gewerkt aan de ontwikkeling van het actieplan. Dit heeft geresulteerd in een integrale aanpak en vraagt om een intensieve samenwerking tussen rijk, VNG, gemeenten, woningcorporaties, zorgaanbieders, cliëntenorganisaties, wetenschappers, ervaringsdeskundigen, belangenorganisaties, burgers en andere relevante lokale en landelijke (publieke en private) partijen. Om de ambities te behalen en dakloosheid structureel terug te dringen hebben we al deze partijen hard nodig. Op maandag 5 december wordt het nationaal actieplan door middel van bestuurlijke afspraken tussen zorgaanbieders, gemeenten, woningcorporaties en het Rijk bekrachtigd. Deze afspraken worden na ondertekening op rijksoverheid.nl gepubliceerd.

Eind 2023 wordt uw Kamer geïnformeerd over de voortgang van het *Nationaal Actieplan Dakloosheid: Eerst Een Thuis*. Over andere ontwikke-

² Zie: <https://demoshelsinki.fi/julkaisut/housing-first-a-new-systems-perspective/>.

³ Zie: <https://www.raadrvs.nl/documenten/publicaties/2020/04/21/herstel-begint-met-een-huis---dakloosheid-voorkomen-en-verminderen>.

⁴ Zie: https://vng.nl/files/vng/van-beschermde-wonen_20151109.pdf.

⁵ Kamerstuk 36 200 XVI, nr. 73.

lingen op het gebied van maatschappelijke opvang, beschermd wonen en de verbinding met de ggz wordt uw kamer geïnformeerd middels een separate voortgangsbrief.

De Staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
M. van Ooijen

De Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen,
C.J. Schouten

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening,
H.M. de Jonge